

Jeg, at Ministeren vil værgе vel for Sorø Skole ved at sætte sig imod denne Contingentforhøielse; jeg for mit Vedkommende vil idetmindste stemme derimod. Det er isørigt ikke noget Nyt, at Finantsudvalget indordner Sorø Skole under det lærde Skolevæsen; dette have vi seet før. Vi have seet, hvorledes der har været Strid i Thinget om, hvorvidt Lærerne i Sorø skulde gageres mere eller mindre godt, og man har søgt at holde dem indenfor den samme Grændse i Henseende til Gagering, som er fastsat for de lærde Skolers Lærere, men dette har man ikke kunnet gennemføre; thi naar man sammenholder Gageringen for Lærerne ved Skolen i Sorø med Gageringen for Lærerne ved de lærde Skoler, vil man finde, at de ikke ere eens, og dette ligger allerede deri, at Skolen i Sorø tillige er en Dpdragelsesanstalt. Men denne særegne Stilling, som Sorø Akademi saaledes har, forekommer det mig, at man ogsaa maa tage i Betragtning ved Spørgsmaalet om Skolecontingentets Forhøielse, og deri ligger endnu en særegen Grund til ikke at følge Finantsudvalgets Forslag i den Henseende. Jeg veed ikke, at den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds har nogen egentlig Anledning til at klage over Behandlingen af Sorø Akademi i dette Aarhundrede. Sorø Akademis Stilling har netop forbedret sig overordentlig i dette Aarhundrede, og det er i den Tid, at Akademiets tvende bedste Godser Mørup og Nordruplund ere anskaffede. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds antydede jo rigtignok i sin Tale, at der var steet saadanne Erhvervelser; men jeg anseer det for en Feil af ham, naar han vil nedsette den nuværende Bestyrelse ved at fremhæve afdøde Excellence Stemmann. Jeg vil gjøre den ærede Taler opmærksom paa, at Stemmann slet ikke var Bestyrer af Sorø Akademi, det var ikke ham, der kjøbte Mørup og Nordruplund i Aaret 1825, men Directionen for de lærde Skoler og Universtitet, som bestyrede Sorø Akademi paa samme Maade, som Cultusministeriet bestyrer det nu. Jeg vil dertil endnu

søie den Dplysning, at vel kan det være, at Hans Excellence Stemmann har stor Fortjeneste af Sorø Akademis Gjenoprettelse, men han har vistnok ingen Fortjeneste af Bøndergodssets Dpføimst.

Blandt de andre foreliggende Spørgsmaal ved dette Afsnit af Finantsloven er ogsaa Seminarierne. Der er her paa de Herrer Medlemmers Pladser omdeelt et Skrift, der har til Titel „Meddelelser om Blaagaards Seminarium paa Nørrebro ved Kjøbenhavn“. Jeg vil anbefale de Herrer at kaste et Die i denne Bog; det vil deraf fremgaae, at det er et nødvendigt Tidsspørgsmaal, om man ikke skulde ophøre med at holde Seminarier for Statens Regning. Man vil i denne Bog finde Dplysninger om, hvorledes en privat Mand fremskød uden Navn, uden Midler, og blot ved sin personlige Dygtighed i nogle faa Aar grundlagde et Seminarium og en Underviisningsanstalt, og har bragt den i saa overordentlig Flor, at den concurrerer med Ministerens 3 kongelige Seminarier og har Tilgang fra alle Kanter, af hele Danmark. Denne Anstalt, som jo vil kunne tages i Diehyn af enhver af de ærede Herrer, leverer efter min Anskuelse et praktisk Beviis for, at under de nuværende Begreber om Trang til Dplysning behøver man ingenlunde at have saadanne Indretninger som de 3 eller 4 kongelige Seminarier. Jeg maa meget beklage, at den nuværende Cultusminister har aflaaet at give Bidrag til Understøttelse for dette Seminarium. Jeg troer, at en saadan Anstalt, naar den har begyndt paa en heldig Maade, og naar den praktisk beviser, at den ledes vel, vil kunne fortjene en Understøttelse af Staten, og det er ingenlunde saa, at der mangler Midler til at give en saadan Understøttelse. Der er med dette Seminarium forbunden den samme Underviisning, som gives paa Folkehøiskolerne, og det havde været at vente, at Ministeren havde givet Seminariet Understøttelse i samme Form, som der er givet til Folkehøiskolerne. Men jeg anker navnlig over, at Cultusministeren — jeg veed ikke,